


## TEST ZNALOSTI PÍSMEN – MENOVANIE PÍSMEN

### Inštrukcia pre administráciu a vyhodnotenie testu

#### O teste

<b>Čo test meria</b>	Tento test zisťuje znalosť veľkých a malých písmen abecedy. Dieťa má povedať, ako sa písmená – veľké aj malé – vyslovujú (napr. /m/) a aký je ich názov v abecede (napr. /em/). Veľké a malé písmená hodnotíme zvlášť a uvádzame pre ne skóre presnosti. V teste sa nemeria čas a deti testujeme individuálne.	
<b>Vekové rozpätie</b>	Tento test je vhodný pre deti od materskej školy po koniec prvého ročníka ZŠ a tiež pre staršie deti, ktoré vykazujú ťažkosti v čítaní a písaní. Aj keď sa deti v materskej škole ešte systematicky neučia písmená, mnohé už poznajú <i>niektoré</i> písmená a táto znalosť tiež môže byť informatívna z hľadiska budúceho osvojovania gramotnosti.	
<b>Skórovanie (presnosť)</b>	Skóre presnosti je uvedené pre každú znalosť zvlášť (vyslovovanie a názov veľkých aj malých písmen abecedy). Celkové skóre je sumou správnych odpovedí v týchto štyroch úlohách.	
<b>Normy</b>	Normy sú v súčasnosti vytvorené pre posledný ročník materskej školy a 1. ročník ZŠ (deti si osvojujú znalosť písmen ku koncu 1. roč. ZŠ). Normy sú pre celkové skóre znalosti vyslovovania písmen (veľkých a malých spolu) a pre celkové skóre znalosti názvov písmen (veľkých a malých spolu), pretože tieto sa ukazujú ako dobré indikátory budúcej gramotnosti. Okrem toho poskytujeme aj normy pre celkové skóre znalosti písmen (vo všetkých štyroch subtestoch spolu).	
<b>Pomôcky na administráciu</b>	Diktafón. Záznamový hárok k Testu znalosti písmen. Podnetový materiál k znalosti písmen (nastrihajte na kartičky s jednotlivými písmenami)	

#### Testová procedúra

##### 1. Úvod

##### Administrátor povie:

„Zahráme sa takúto hru s písmenkami. Najprv ti ukážem písmenko z abecedy. Dobre sa naňho pozri a povedz mi, ako sa to písmenko vyslovuje. A potom mi povedz, ako sa to písmenko volá v abecede. Môžeme začať?“



Pred začatím testovania vyberte kartičky so **začiatočnými písmenami v mene a priezvisku dieťaťa.**

## 2. Zácvičné položky

### Zácvičná položka 1: prvé písmeno v mene dieťaťa

**Administrátor povie:**

Napríklad keď ti ukážem túto kartičku (*Vezmite do ruky kartičku s **prvým písmenom v mene dieťaťa***). Poznáš toto písmenko? (Napríklad pri mene *Mária* ukážte kartičku s veľkým *M*).

- Ak dieťa správne **vysloví písmeno /m/ alebo povie jeho názov /em/**, opýtajte sa na to, čo nepovedalo. Povedzte: „Výborne, tak sa toto písmenko vyslovuje... (alebo takto sa volá v abecede). A vieš aj ako sa volá? ... (alebo ako sa vyslovuje?)“.
- Pokiaľ dieťa odpovie nesprávne, povedzte: „Vidím, že sa snažíš, ale toto písmenko sa vyslovuje... (napr. /m/); povedzte správnu odpoveď a vyzvite dieťa: Skús povedať... /m/. Alebo: Toto písmenko sa volá ... (napr. /em/)“. Uistite sa, že dieťa po vás správnu odpoveď zopakuje, skôr ako prejdete k testovaniu.

**Administrátor povie:**

„Skúsme ešte nejaké iné písmenko“.

Poznámka: Od tejto chvíle sa vždy pýtame najprv na **výslovnosť** a až následne na **názov**.

### Zácvičná položka 2: prvé písmeno v priezvisku dieťaťa

Vezmite kartičku s **prvým písmenom priezviska dieťaťa** (napr. Kováčová – ukážte kartičku s veľkým *K*).

**Administrátor povie:**

„Ako sa vyslovuje toto písmenko?“

- Ak dieťa odpovie správne, povedzte: „Ide ti to výborne“. Potom sa opýtajte: „A vieš, ako sa toto písmenko **volá**?“ Ak odpovie správne, povieme: „Dobre, skúsme nejaké iné.“ (*Prejdite na kartičku s prvou testovou položkou*).
- Ak odpovie nesprávne, povedzte: „Skoro sa ti to podarilo, ale to sa **vyslovuje** ... /k/. A vieš, ako sa **volá**?“
- Ak dieťa povie nesprávny **názov** písmena, povedzte: „Skoro sa ti to podarilo, ale to sa **volá** ... /ká/; povedz ká. (*Prejdite na kartičku s prvou testovou položkou*).

- **Poznámka:** Aj keď prvé dve položky vysvetľujú úlohu, skórujeme ich a body započítame do celkového skóre.

### 3. Testovanie

- Administrátor ďalej postupuje ako pri **zácvičnej položke 2**. Pri každom písmene žiadame dieťa, aby **najprv povedalo, ako sa písmeno vyslovuje a potom názov písmena**.
- Začnite veľkosťou písmen, ktorú sa deti v škole učia ako prvú. Na Slovensku to môžu byť **VEĽKÉ PÍSMENÁ** a po nich zopakujeme testovanie s **malými písmenami**.
- Ak to dieťaťu nejde, povzbudzujte ho, aby v úlohe pokračovalo.
- Test prerušíme po piatich chybných odpovediach nasledujúcich za sebou, ak dieťa písmeno **ani správne nevysloví, ani nepomenuje**.

### 4. Skórovanie:

- Použite záznamový hárok k Testu znalosti písmen.
- V stĺpci so značkami ✓ / ✗ označte:
  - ✓ vedľa správnej odpovede
  - ✗ vedľa nesprávnej odpovede a zapíšte odpoveď do hárka
  - **OP** vedľa odpovede, ktorú dieťa samo opraví a skórujte ju ako správnu ✓
  - nepíšte nič, ak dieťa nič neodpovie.
- Pridelujeme **jeden bod** za každú správnu odpoveď (maximálny počet bodov je 64 za veľké písmená a 64 za malé).